

Здарэнне ў лесе

Ах, восень, восень... Мая любімая пара... Люблю цябе ўсялякую: і з залатымі вогнішчамі лістоты на дрэвах, і з хмарным небам, і нават з нуднымі дажджамі. А калі яны ідуць цёплыя, лёгкія і павольныя, іх яшчэ называюць грыбнымі, тады душа мая спявае. Надта ж я люблю ціхае паляванне.

Вось і ў гэтым годзе восень выдалася цёплая. Часта ідуць дажджы. І людзі кажуць: “Грыбы лес падымаюць, растуць як на дражджах”. Дык дзе ж ты ўседзіш дома?!

Рыхтуюся яшчэ з вечара. У кошык кладу ножык, два яблычкі, бутэльку з вадой. Побач стаўлю боты, знаходжу і кладу ў кішэню курткі карабок запалак на ўсякі выпадак.

Прачынаюся а пятай гадзіне сама, без будзільніка. Звычка... Хуценька на ногі – боты, на плечы – куртку, на галаву – лёгкую хусцінку. Выходжу з двара ціха-ціха, каб не патрывожыць сабак. Паднімуць жа гвалт і разбудзяць усю вёску. А я хачу трапіць у лес першай. І мне гэта ўдаецца.

Іду, разважаю, успамінаю... Прыйшлі на памяць дзесьці пачутыя словы: “Чалавек без адзення жыць не можа, а зямля – без лесу”. Успомніла тату. Ён рос у вялікай сям’і лесніка. Жылі ля лесу. Прачыналіся – і адразу ў лес па ягады, арэхі, грыбы, жалуды. З маленства дружылі з птушкамі, звярамі, ведалі і гнёзды, і норы, але ніколі не чапалі. Да лесу ставіліся з вялікай павагай і пашанай, бо ён і карміў, і паіў, і абуваў, і апранаў.

А вось і лес. Сонейка яшчэ не ўзышло, паветра свежае, дыхаць лёгка. Успомнілася бацькава навука: “Як увойдзеш у лес, донька, скажы: як у божым лесе многа кустоў, так у маім кошыку многа грыбоў”. Усміхаюся, але прамаўляю замову.

І што цікава, грыбы ў кошык так і просяцца. Маладзенькія, крамяныя... Праз гадзіну кошык ужо поўны. На душы радасна, настрой выдатны. Аглядваюся кругом: дзе я. Пазнаю месца – і нахлынулі ўспаміны.

Вось гэтак жа некалькі год таму назад, стаяла я на гэтым месцы з поўным кошыкам грыбоў. Любавалася лесам, збіралася ўжо дамоў. Кінула вока на дарогу – і ледзь не анямела ад страху. Па дарозе ў маім накірунку рухаліся некалькі дзікоў. Набліжаліся вельмі хутка. Я іх заўважыла першая, бо стаяла на невялікай горцы, але вось-вось - яны мяне ўбачаць. Стаяла ні жывая, ні мёртвая, баючыся шавяльнуцца. Але нялоўкі крок – і пад нагамі моцна хруснула сухая галінка. Дзікі аж падскочылі і рэзка спыніліся. Я гляджу на іх, яны – на мяне. Чорныя морды, чорная шчаціна... Як кажуць, усё жыццё пранеслася ў мяне перад вачыма. Зусім знікавела, страх паралізаваў так, што і дыхаць было цяжка.

Цягнулася гэта, як мне здалося, цэлую вечнасць. Але вось краем вока бачу, як страціўшы да мяне цікавасць, першы вяпрук робіць рэзкі скачок убок, астатнія – за ім. Відаць, зразумелі, што ад мяне ніякай пагрозы чакаць не прыходзіцца, а клопатаў у іх шмат, і трэба бегчы па сваіх справах.

Я як стаяла, так і села на зямлю. Сядзела доўга, пакуль рукі і ногі пачала адчуваць.

Ужо па дарозе дадому сустрэла знаёмага паляўнічага, якому і расказала пра здарэнне ў лесе. А той і распавёў, што якраз вяртаецца з палявання на дзікоў: рабілі засаду на іх, паднялі, патрывожылі. Відаць, мне сустрэлася маці-свіння са сваімі парасятамі. Яе мэта – хутчэй адвесці парасят у небяспечнае месца. А вось каб сям’ю вёў бацька – вяпрук, мне моцна не паздаровілася б.

Трэба сказаць, доўгі час я ў лес не хадзіла: баялася. Але грыбы ў мяне былі: прыносілі сваякі, суседзі. Людзі ж у нас добрыя. Дзякуй ім!

Прайшоў час, усё падзабылася, і я знаў выбіраюся на ціхае паляванне. Але пра здарэнне сваё я расказваю часта, каб людзі асцярожныя былі, уважлівыя. Лес жывы. У ім сваё жыццё. Свае законы, якія трэба паважаць і якім трэба падпарадкоўвацца.

Мордус Карына Іванаўна
вучаніца VI класа ДУА «Сярэдня школа № 2
г. п. Акцябрскі»